

Fòrum Internacional sobre Responsabilitat Social Corporativa (RSC)

Cap a una nova ètica econòmica global: innovació enfront de *statu quo*

Barcelona, 31 de maig

El Fòrum, promogut per **Foment del Treball Nacional de Catalunya, Novartis i la Universitat Oberta de Catalunya**, es va afegir a la recent iniciativa del Pacte Mundial de les Nacions Unides amb la finalitat d'adoptar un marc renovat ètic de l'activitat econòmica a la llum de les lliçons a escala mundial de la crisi financera i la recessió econòmica.

Responsables polítics de diferents administracions, representants del sector empresarial, sindicalistes i representants d'escoles de negocis van prendre part en un debat multilateral per a ampliar i difondre la base de coneixements, fomentar el diàleg entre els diversos grups d'interès i la concertació entre els sectors públic i privat.

Espai de trobada

El Fòrum Internacional sobre Responsabilitat Social Corporativa de Barcelona va constituir un espai de trobada i debat d'una mostra representativa dels principals actors, tant globals com nacionals, de la recerca de noves idees i propostes orientades a la reflexió i a l'acció.

El Fòrum es va afegir, d'aquesta manera, a la cadena internacional d'actes constitutius de l'avantsala per a la pròxima cimera del 24-25 de juny a Nova York, commemorativa del desè aniversari del Pacte Global de les Nacions Unides.

Responsabilitat social corporativa i globalització

La sospita que la globalització ofereix incentius per a una «competència despietada» en termes socials i mediambientals és estesa en la majoria de les societats modernes.

Juan de la Mota, president de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial, i Klaus M. Leisinger, president de la Fundació per al Desenvolupament Sostenible (Novartis), van coincidir a subratllar la novetat de la formulació de les crítiques a la globalització i a les companyies multinacionals per part de veus que fins ara havien estat absents d'aquest debat.

Per a tots dos el canvi es tracta d'alguna cosa més que d'un estat d'ànim temporal, i el que es planteja com regla de joc per a l'èxit empresarial sostenible consisteix en unes condicions de competència amb integritat i responsabilitat.

Perquè l'activitat econòmica globalitzada condueixi a una prosperitat sostenible, tant els qui prenen part activa en la producció i el comerç com els que en són afectats depenen d'una cooperació i unes relacions d'intercanvi basades en valors: principis morals i valors que des d'un temps immemorial han estat compartits per totes les cultures i han estat ratificats per l'experiència comuna de complir-los.

Situació i perspectives de la responsabilitat social corporativa a Espanya

Maravillas Rojo, secretària general d'Ocupació del Ministeri de Treball i Immigració, va assenyalar la necessitat d'enquadrar l'actualització del concepte i la pràctica de la responsabilitat social corporativa (RSC) en el context de l'Estratègia europea 2020 i el canvi de model productiu corresponent promogut pel nostre govern.

La voluntarietat de l'RSE no és incompatible amb el seu foment per part de les administracions públiques, d'acord amb la intervenció de Mireia Franch, directora general d'Economia Cooperativa i Creació d'Empreses del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya. Segons la seva opinió, el paper de les administracions no és regular ni supervisar una dimensió enterament voluntària del comportament corporatiu, sinó impulsar i facilitar –sense interferir– el desenvolupament del civisme corporatiu.

En aquest sentit Andreu Morillas, secretari d'Economia del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, va assenyalar el paper impulsor que l'Acord estratègic 2008-2011 reserva a l'administració autònoma catalana per a promoure l'RSC.

Visió des del sector empresarial

Per a José Luis Blasco, soci responsable de Global Sustainability Services de KPMG Europe LLP, la creació d'avantatges competitius persistents com a factor clau de l'èxit empresarial s'associa d'una manera creixent amb el desenvolupament d'actius intangibles, com la dimensió social de la competència, els problemes relacionats amb la vulneració de les normes de defensa de la competència, factors, entre altres, analitzats per Amadeu Petitbò, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Complutense i director de la Fundació Rafel del Pino.

En la situació actual de crisi la vigorització de l'RSC, lluny de ser afavorida per un afany intervencionista, es beneficiarà del compliment rigorós per part de les administracions dels seus compromisos contractuals, els seus deures de protecció de la salut laboral i de la valoració dels efectes sobre el teixit industrial de mesures d'«austeritat» discrecionals – unilaterals– de recuperació del balanç fiscal i la confiança dels mercats.

Visions des de l'acadèmia i altres grups d'interès

Per a Antonio Argandoña, titular de la Càtedra «la Caixa» d'RSC, els problemes ètics han tingut un paper rellevant en l'inici i en l'agreujament de la crisi financera i la recessió econòmica.

Tanmateix, essent les mancances morals tan antigues com la humanitat, la seva tesi apunta a causes ètiques profundes la conjunció sense precedents en els errors de direcció i govern de les empreses, el falsejament de comptabilitats, l'assumpció excessiva de riscos, incentius perversos, falta de prudència en la gestió i cultures empresarials inadequades.

Davant dels reptes de la nostra economia, José María Álvarez, secretari general de la Unió General de Treballadors de Catalunya, subratlla la ineludible necessitat de generar un nou model productiu generador d'ocupació de qualitat basada en l'excel·lència de l'educació i la formació professional, excel·lència que ha de ser també senyal d'identitat de l'RSC.

En un sentit semblant, Ángel Pes, sotsdirector general de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, proposa paral·lelament un canvi irreversible de model productiu, la noció de «societat emprenedora», basada en l'extraordinària valoració cívica i reconeixement social que s'atorga als mèrits adquirits treballant, una societat que projecti al segle XXI el seu compromís amb la llibertat, la igualtat d'oportunitats i la solidaritat, capaç d'assegurar un creixement respectuós amb el medi ambient i que faci possible la plena ocupació.

El Fòrum va ser inaugurat pel Sr. Juan Rosell, president del Foment del Treball Nacional de Catalunya, el Dr. Jesús Acebillo, president de Farmaindustria i de Novartis (Espanya), i la Dra. Imma Tubella, rectora de la Universitat Oberta de Catalunya, i la cloenda va ser a càrrec de la Sra. Mar Serna, Consellera de Treball de la Generalitat de Catalunya.